kerk meer vrijheid dan zij bezit te verleenen, blijkt het duidelijkst uit de omstandigheid, dat het verzoek der tweede Algemeene Synode, om hare permanente commissie stem te geven bij het benoemen van Theologische professoren, eenvoudig werd afgewezen.

Ook schijnt de Pruisische regeering van voornemen om de Unie verder door te drijven dan tot dusver geschiedde. De Unie bedoelt eene samensmelting van Luthersche en Gereformeerde gemeenten onder één kerkbestuur, met eene gemeenschappelijke agende. Wel werd er bij het tot stand komen der Unie steeds gezegd, dat de belijdenis der verschillende kerken onaangeroerd blijft, doch in de practijk is het gebleken, dat die kerken, welke in de Unie werden opgenomen, haar Luthersch of Gereformeerd karakter van lieverlede verloren. Van daar dat Lutherschen die prijs stellen op de Augsburgsche confessie en Gereformeerden, die hunne belijdenis liefhebben, zich steeds tegen de Unie hebben gekant. Vooral de Gereformeerde kerken hebben door de Unie veel schade geleden. In den grond der zaak verklaarde de Unie, die in 1817 door koning Frederik Wilhelm III werd ingevoerd, de verschilpunten tusschen Gereformeerden en Lutherschen voor onwezenlijk en werd een bron van veel twist en tweedracht.

Dat er plannen bestaan om in de provinciën van Pruisen, waar de Unie nog niet is ingevoerd, deze door te drijven, blijkt uit het woord van den president van den opperkerkeraad waarmede deze de zittingen van de Synode opende. Daarin sprak deze de hoop uit, »dat niet alleen de afzonderlijk provinciale kerken die in nauwer verband tot elkander getreden zijn, maar ook de evangelische kerkelijke gemeenschappen die buiten deze staan, in Pruisen en daar buiten, zich broederlijk de hand zullen reiken, om gemeenschappelijk het doel te bereiken, dat aan de kerken op aarde gesteld is: de zaliging der zielen."

Deze woorden kunnen niet als eene bloote vermaning opgevat worden; immers in het openingswoord was niet de dienaar van de kerk, maar wel het hoofd van een kerkelijk bestuursorgaan, aan het woord. De zinsnede die wij aanhaalden, moet daarom opgevat worden als eene verklaring, dat de koning in die provinciën de Unie, waar deze nog niet was ingevoerd, wilde tot stand brengen.

Reeds eenigen tijd geleden werden geruchten in dien zin verspreid, doch vonden geen geloof. Nu heeft men eene officieele verklaring namens het Staatscreatuur: de opper-kerkeraad.

Wanneer het voornemen van Pruisen's koning wordt uitgevoerd, zou een nieuwe ramp over de kerken in Pruisen worden gebracht. Er is reeds verwarring en strijd genoeg, zoodat het geven van aanleiding tot vernieuwde ontevredenheid, zeer zeker allerschadelijkst zal werken.

Ook wil men eene Unie tot stand brengen met de Evangelische kerken, die buiten Pruisen in Duitschland gevonden worden. Reeds is er na verloop van tijd eene geünieerde Evangelische kerk in Beieren, Baden, Posen en andere staten tot stand gekomen. Nu tracht men eene Evangelische kerk over geheel Duitschland te organiseeren. Er is althans door Dr. Kohl, behoorende tot de middenpartij, een voorstel gedaan, volgens hetwelk de Evangelische opper-kerkeraad te Berlijn zich met de gezamenlijke kerkbesturen van de Duitsche landskerken in betrekking stellen zal, om met bewaring van de volle zelfstandigheid van elke landskerk wat kerkordening en belijdenis betreft eene duurzame foederatieve vereeniging dier kerken tot stand te brengen, wier orgaan eene uit afgevaardigden der kerkregeeringen en afgevaardigden der landssynode gevormde »Evangelische Rijkssynode" zijn moet.

Reeds in 1870 werden tot het vereenigen der verschillende landskerken pogingen aangewend. Doch zij mislukten; men kreeg slechts eene conferentie, waarbij mannen uit verschillende deelen van Duitschland met elkander beraadsloegen. Waren de landskerken één in belijdenis en kerkenordening, dan zou eene Evangelische Rijkssynode eene heerlijke zaak zijn. Nu kan zulk eene Synode slechts nieuwe struikelblokken op den weg der kerken leggen.

Het is niet te verwachten dat het voorstel van Dr. Kohl zal worden aangenomen. Doch wij vreezen dat de Pruisische regeering zijn vereenigingsplannen zal weten door te drijven.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

Kort en zakelijk.

In de vorige eeuw had men in de raadsvergadering des konings van Engeland een heer, die zich onderscheidde daardoor, dat hij nooit meer sprak dan noodig was en ook zelden of nooit zeer lang.

Dat nu is niet zoo gemakkelijk en hij verhaalt ons hoe hij 't zoo ver gebracht had. Menigeen kan daaruit iets leeren.

Toen ik pas in de raadsvergadering kwam, zoo sprak hij, was ik nog jong bij de meeste anderen vergeleken, en dacht dat alle menschen wel met open ooren zouden luisteren, als 't mij maar beliefde te spreken. Dat was dwaas, te meer wijl ik zelf altijd ongeduldig was als anderen wat lang spraken. Doch een jong mensch is niet wijzer. Zelfs begon ik al spoedig er op los te praten en hield zeer lange redevoeringen.

Op zekeren tijd hadden wij te spreken over het aanleggen van een paar drinkwaterfonteinen. Het was gemakkelijk in 't kort af te praten, maar ik vond het een uitstekende gelegenheid om mij eens te laten hooren. Zoodra mijn beurt kwam, begon ik te spreken en wilde eerst handelen over drinkwater, dan over fonteinen, dan over 't nut van allebei enz. enz. Ik begon echter met te zeggen, dat ik mijn rede zou verdeelen in *twaalf* punten, waarop de aandacht diende te worden gevestigd.

Nauwelijks had ik dit uitgesproken, of een oud heer stond op en vroeg zeer beleefd of hij even iets mocht zeggen. dat geen uitstel kon lijden. 't Was niet om mij in de rede te vallen; ik kon zoo aanstonds weer voortgaan.

»En poos geleden," zoo sprak de oude heer »kwam ik zeer laat in den avond thuis; 't was reeds lang elf geslagen. Juist toen ik bij den kerktoren kwam begon het uurwerk den tijd aan te kondigen: Half twaalf.

Dicht bij den toren stond een man die zeer vreemd heen en weer zwaaide. Ik wilde op zijde gaan, maar toen ik hoorde dat de man overluid praatte bleef ik toch even luisteren

De klok had statig twaalf slagen doen hooren. De dronken man scheen één voor één die slagen te tellen. Toen de laatste voorbij was hief hij 't hoofd op naar de klok en sprak:

»'t Is schande iemand zoo op te houden: hadt ge dat niet in eens in plaats van in twaalven kunnen zeggen?"

»Ik heb uitverteld" sprak de oude heer kalm. „Gij kunt wel weer voortgaan."

Maar ik had daar weinig lust in. Ik gevoelde heel goed waar dat verhaal van den dronken man op doelde en had weinig trek meer tot spreken. Ik maakte de fonteingeschiedenis zoo kort mogelijk af, en sedert heb ik mijn best gedaan om kort en zakelijk te wezen. Dat is mij ten slotte ook gelukt.

Zoo verhaalt deze raadsheer. Het klinkt zeker vreemd en toch is 't waar dat het meestal veel moeilijker is kort dan uitvoerig in zijn woorden te zijn. Men zou zeggen, zwijgen is al heel gemakkelijk, want dan behoeft men niets te doen: toch is 't voor de meeste menschen veel moeilijker dan spreken.

Dat zien we b.v. op school. Wat geeft het praten daar niet te doen en wat gevolgen heeft het al niet! En toch is er nooit een school geweest waar de kinderen zeiden: dat praten is zoo vermoeiend; we nemen liever ons gemak en zijn stil.

Nu zou 't er echter ongezellig uitzien in de wereld als ieder zijn best doet om, gelijk sommige menschen, zoo min mogelijk te zeggen. Neen spreken is goed, maar dan gelijk het woord des Heeren zegt: »op zijn pas." Dat woord vermaant ons »ras om te hooren, traag om te spreken" te zijn, d. w. z. meer te luisteren dan onze wijsheid aan anderen op te dringen. De Heere heeft ons de spraak gegeven om die te *gebruiken*, maar — tot zijn eer. En zoo zal 't zijn als we met David bidden:

Zet, Heer een wacht voor mijne lippen,
Behoed de deuren van mijn mond,
Opdat ik mij tot genen stond
Iets onbedachtzaams laat ontglippen.

Rijdend of loopend.

Een man die zeer goddeloos en verkwistend leefde en alom als een dronkaard en losbol bekend was, reed op een zomermiddag uit in zijn fraai rijtuig met twee paarden

Een eindweegs voor zich bespeurde hij een armoedig gekleed man, die op een stok moeilijk voortstrompelde. De rijke haalde dien man in op een plek waar de weg nauw was, en men dus langzaam moest rijden.

»Ga wat uit den weg man," riep hij den arme toe. 't Was nog beter dat ge thuis bleeft. Gij moest liever naar het armenhuis gaan dan mij hier in den weg te loopen!"

De ander zag den rijke ernstig aan en sprak: »Dat is goed mijnheer, misschien wilt gij, als gij er komt, wel een plaatsje voor mij openhouden."

»Ik?" riep de rijke verbaasd en boos.

»Ja" was 't antwoord want wees verzekerd dat, als ik er te voet heen strompel, gij er in een koets met twee paarden naar toe rijdt. Dus zijt gij er eer dan ik".

En is dat uitgekomen?

In zoover ja, dat de rijke in het armenhuis gekomen en daar gestorven is. Of hij een plaatsje openhield weet ik niet, maar wel dat het dan steeds open is gebleven.

Chineesche spreekwoorden.

De rijpste vrucht groeit op den ruwsten muur.

Het zijn de kleinste wielen van een wagen, die het eerste inkomen.

De man die den ladder van onderen vasthoudt, doet meestal grooter dienst, dan hij die er boven op staat.

Beter een kat in eens armen mans huisgezin dan een schapenpastij aan eens konings disch.

De hoogstaande aardbeziën worden het eerst gegeten.

Ware verdienste, stelt zich gelijk de parel binnen een oester, tevreden stil te blijven, totdat zij een opening vindt.

Hoovaardigheid slaapt in een gouden kroon; tevredenheid in een katoenen nachtmuts.

CORRESPONDENTIE.

P. K. te E. Nu we een tweede schrijven hebben ontvangen (waardoor alles heel duidelijk wordt) zullen we spoedig aan uw verzoek, zoo de Heere wil, voldoen. — Wat de zon betreft, wees gerust: die is nooit in de war en wijst al vele eeuwen lang, geregelder dan 't beste uurwerk, den tijd. Maar dat komt nu van zelf ter sprake.

E T. te K. Op uw brief hopen we spoedig te antwoorden.

J. B. te B. Voor zooveel mogelijk zullen we het aangegevene bespreken.

HOOGENBIRK.

VERBETERING.

In het Ingezonden Stuk over de School te Kootwijk (vorig nr.) leze men voor »wenschelijk" *wonderlijk*.

Gereformeerde Gezindheid.

Ned. Geref. Kerken.

DRIETALLEN: Sneek, K. Fernhout te Dordrecht, P. de Groot te Rinsumageest en P. N. Kruijswijk Hoogeveen. — Vreeswijk, P. Zijlmans, cand. aan de V. U., G. J. Barger te Driebergen en D. C. P. Sluijter te Vianen.

TWEETALLEN: Zuidland, W. de Jong te De Lier en Kuijpers te Katendregt. — Zwolle (alphab.), K. Fernhout te Dordrecht en J. Hania te Oosterbierum.

BEROEPEN: Arnemuiden, W. Maan te Augustinusga. — Te Rozenburg, P. Zijlmans, cand. aan de V. U. te Raamsdonk. — Voorthuizen (Veluwe), J. Breukelaar Dz. te Nijmegen. — Vlaardingen, F. Drost, cand. te Leeuwarden. — Te Steenwijk C. W. E. Ploos van Amstel te Gerkesklooster. — Zuidland, W. de Jong te De Lier. — Boskoop, J. Overduin te Amerongen. — Zwolle (2de maal), J. Hania te Oosterbierum. — Oudemirdum, T. H. Woudstra te Maassluis. — De Bildt (prov. Utrecht), F. Drost, cand. te Leeuwarden.

BEDANKT: Arnhem (2de maal), L. H. Wagenaar te Leeuwarden. — Vorden en Sneek, J. Hania Pz. te Oosterbierum.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

DRIETAL: Scherpenzeel, Apeldoorn te Koevorden, F. P. L. C. van Lingen te Zetten en J. van Mantgem te Harderwijk.

BEROEPEN: Haulerwijk, E. Vonk, cand. te Amersfoort.

AANGENOMEN: Schiedam, S. T. Goslinga te Bolsward.

Synodale Genootschapskerk.

BEROEPEN: Bruinisse, J. R. van Kooij te Steenderen. — Zuiderwoude, J. Visser, cand. Oudega c.a. (H. O. N.), C. de Hoogh te Nijehaske. — Leusden en Kuinre, W. Voorst, cand. te Amsterdam. — Dalfsen, J. Hoek te Zevenhuizen. — Kockengen, W. Willems te IJzendoorn. — Zierikzee, J. A. Schültz te Geertruidenberg. — St.-Antoniepolder, J. J. A. Herman, cand. te Utrecht. — Bennebroek, J. A. Gerth van Wijk, cand. te 's-Gravenhage. — Hemmen, J. A. van Leeuwen, cand te Utrecht. — Reeuwijk en Moerkapelle, W. Voorst, cand te Amsterdam. — Leerdam, IJ. J. Bootsma te Zoetermeer en Zegwaard. — Numansdorp, J. C. Prins te Leksmond. — Aalsum, J. Heslinga te Schaldeburen. — Hedel J. F. de Klerck, te Ameide. — Welsum (gem. Olst), H. Th. Barbas te Vreeland. — Vlissingen, D. J. Prins te Leksmond. — Hippolytushoef c. a., R. Cremer, cand. te Hempens. — Besoijen (N.-Br.), J. A. Gerth van Wijk Jr., cand. te 's Gravenhage. — Harderwijk, D. J. Karres te Genemuiden. — Slochteren, B. ten Cate Bz., cand. te Enschedé. — Kat en Hoogmade c. a., W. A. Keers, cand. te Hazerswoude. — Angerloo, J. A. van Leeuwen, cand. te Utrecht. — Gaast c. a., J. Visser, cand. te Buiksloot. — Alkmaar, A. Haan te Ophemert. — Stavenisse, P. K. Dommisse te Lage-Zwaluwe. — Noordwijk Binnen, D. J. Karres te Genemuiden. — Groot-Ammers, P. Bartstra te Wassenaar. — 's Heer-Abts en Sinoutskerke, J. M. Jalink, cand. te 's-Hage. — Est (bij Geldermalsen), B. ten Cate Bzn., cand. te Enschede. — Dreischor, G. Brink, cand. te Ruinerwold.

AANGENOMEN: Herkingen, L. Kan de Beer te Poederooijen en Loevestein. Spaarndam, T. Hoog te Buurmalsen. — Schipluiden, J. J. Dermout, emer. pred. te Zeist. — Appelscha, R. C. van Lelijveld te Schoonebeek.

BEDANKT: Gouderak, A. J. Loois te Delfshaven. Lichtenvoorde, E. Otten te Joure. — Acquoi en Ankeveen, J. J. Dermout, emer. pred. te Zeist. — Renkum en Heelsum, C. Hartwigsen te Oud Beierland. — Ten Boer (Gron.), H. A. van Oostrom Soede te Aalten. — Leimuiden en Kalslagen, H. J. Hartgerink, te Monnikendam. — Kampen, J. H. Wensinck te Nijkerk (Veluwe). — Oud Beierland, J. G. Deur te Zetten (bij Renkum). — Wamel, C. van Koetsveld C.Em. te Houtrijk en Polanen — Assendelft, R. Kijlstra te Engelum. Niekerk c. a., G. Salomons te Wetsinge Sauwerd. — Burgwerd en Hierum, J. Rijnenberg te Ternaard. — Zaamslag, J. van den Bergen te Holten. — Hoogeloon en Eerzel, J. M. Jalink te 's-Gravenhage. — Bleskensgraaf en Hofwegen, P. Bokma te Dodewaard c. a. — Ierseke, H. Hartgerink te Monnikendam. — De Bilt, J. P. Eringa te Engwierum (Fr.) — Zierikzee, J. A. Schültz te Geertruidenberg. — Kortenhoef, Helding te Hoenderloo.

Plaatsgebrek noodzaakt ons eenige Advertentiën tot een volgend nr. uit te stellen.

Advertentiën.

Een **BOEKDRUKKER**, wiens Stoom-Drukkerij gelegen is aan Spoor en Telegraaf, wil gaarne in connexctie treden met **Gereformeerde Kerken**, om voor **niet veel** geld wekelijks een

plaatselijke Kerkbode

te leveren van voldoend formaat. Inlichtingen worden gaarne verstrekt hoe te handelen, om de kosten te kunnen dekken.

Brieven franco, motto: *Plaatselijke Kerkbode*, bureau *Heraut*, te Amsterdam.

FILIPPUS' SCHEURKALENDER.

De prijs van dezen prachtigen en degelijken Kalender is **slechts 75 Ct.** Met de PREMIE **90 Cent**. De Premie bestaat uit een tijdpreek van Ds. GISPEN, uitgesproken in het biduur der Synode te Leeuwarden, en een tijdpreek van Ds. LITTOOIJ. De goedkoope Kalender met denzelfden degelijken inhoud kost **40 Cent.**

Wilt ge de *gratis verspreiding* van goede TRAKTATEN bevorderen, teeken dan bij een Correspondent van het Gereformeerd Traktaatgenootschap »FILIPPUS", bij uwen gewonen Boekhandelaar of bij den Uitgever **F. P. D'HUIJ**, te *Middelburg* in, op

Bij getallen en vooral voor uitdeeling op Zondagsscholen veel minder. Vraag prijsopgaaf bij den Uitgever.

BEROEMDE KOSTBARE Pianino

in bruikleen aangeboden bij iemand die geneigd is tot aankoop. Adres, motto: *Pianino*, bureau dezer courant.

BOEKHANDEL en ADVERTENTIEBUREAU

De ondergeteekende beveelt zich beleefd aan voor de levering van **Kerstboekjes** enz., ten dienste van Zondagsscholen, **Boeken** en **Tijdschriften**, diverse **Psalmboekjes**, alle soorten van **Drukwerk**. Inteekening op alle **Christelijke Scheurkalenders, Jaarboekjes, Almanakken** enz. voor **1892**. Plaatsing van **Advertentiën** in alle Binnen- en Buitenlandsche Bladen.

J. C. VAN WESTERING,
Von Zesenstraat 116, Amsterdam.

VRAAGT en VERSPREIDT:
DE JOOD,
Een waarschuwend woord aan den Christen,
DOOR
A. VAN ROS.
4de **vermeerderde** uitgave.
Prijs 35 Cent.

In **15 Bladen**, aanbevolen als een **nuttig degelijk** en **interessant** werkje.

De eerste uitgaven zijn in 3 maanden verkocht. — Bij alle Christelijke boekhandelaren verkrijgbaar.

Drukker-Uitgever: WATERREUS, Roermond.

P. VAN EIJK,

FIRMA JOHANNES KRAMER & Co.,

Dam 15--17, Amsterdam.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, vreemde COUPONS enz. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIËN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO met rentevergoeding van 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers, Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

GOLDSCHMEDING'S Piano- en Orgelhandel,

WARMOESSTRAAT 141, AMSTERDAM.

bericht de ontvangst van eene belangrijke partij PIANO'S en AMERIKAANSCHE ORGELS, in de grootste verscheidenheid van modellen en prijzen.

Onze geheel eenige sorteering PIANINO'S en AMERIKAANSCHE ORGELS bestaat momenteel uit pl. m. 250 stuks.

Nieuwe Amerik. Orgels van f 80—f 1500. Nieuwe Pianino's van f 300—f 1000. Nieuwe Amerik. Pianino's van af f 600 etc.

P.S. Onze Instrumenten zijn direct ingevoerd en worden daarom tot de billijkste prijzen genoteerd. Steeds ook flinke sorteering gebruikte Instrumenten tegen verlaagde prijzen.

Men vrage onzen Catalogi en conditiën.

VRAAG DE
HOUTSKOOL-BRIQUETTEN

van de **Veluwsche Briquettenfabriek** te **Emst**, welke zeer licht en voordeelig in gebruik en prijs zijn.

Solide afnemers gevraagd door

J. VLASVELD.

Nieuwste Orgel-Muziek.

Verschenen een bundel inh. 10 stukken van Beethoven, Mozart e. a., speciaal voor Amerik. Orgels; met aanwijzing der registers. Door de grootste musici gunstig gerecenseerd. Franco tegen inzending van 90 cents.

BREEBAART's Orgelhandel,
Damrak 23. — Amsterdam.
Best adres voor **echt** Amerik. Orgels.

Vrije Universiteit.

Niet lang meer, dan is ook dit jaar weer ten einde. En met het oog op de rekening van ontvangst en uitgaaf van het Studiefonds vrees ik, dat we wederom met een groot tekort zullen moeten besluiten. Ja zelfs, zoo als de stand van zaken op het oogenblik is, hebben wij nog geen enkel jaar voor zulk een nadeelig saldo gestaan. Terwijl het veeleer noodig, en dringend noodzakelijk was, dat we juist het omgekeerde konden zeggen, en dat er van geen nadeelig saldo sprake behoefde te wezen.

Immers, laten wij ons zelve toch behoorlijk rekenschap geven van den toestand, gelijk die is Het tekort, dat spreekt van zelf, moet aangezuiverd worden; want schulden maken, of in voorschot zijn, dat kan en mag eenvoudig niet. En zoo is de kas der Vereeniging genoodzaakt om het tekort te suppleeren. Dat is op den duur een onhoudbare toestand Te meer daar de uitgaven voor de Vereeniging zelve steeds meerder worden. En de inkomsten naar rato niet toenemen.

Zou het ongepast zijn de dringende vraag te richten tot u, die dit leest, om ons uit deze moeielijkheid te helpen? en eer dit jaar ten einde loopt ons te verrassen en te verblijden met eene bijdrage, groot of klein, om de schade, die wij anders zeker moeten lijden, te voorkomen? Als wij het gewicht van deze vraag in overweging nemen, indenken en behartigen, kan en zal het niet anders, of wij zullen onder den zegen Gods den nood helpen omkeeren tot blijde uitkomsten. Zij het dan ook dat uwe gaven ons toegezonden worden, niet om eenige andere oorzaak dan dat de liefde Christi daartoe dringe!

DE HARTOG.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan contributiën: door den heer G. F. W. Herngreen te Dordrecht *f* 70; door den heer P. Boone uit het district Koudekerke (Zeeland) *f* 52.50; door den heer E. Vader *f* 17; door den heer P. Kasteleijn *f* 35, samen *f* 104.50; door Ds. M. J. Dijk te Bozum *f* 16.60; door den heer T. van den Brink te Renkum *f* 31.50; door Ds. J. C. van Schelven te Dieren *f* 97.50; door den heer T. J. Greevelink te Heerenveen *f* 17; door den heer Johs. de Jongh te Haarlem (1ste storting) *f* 200; door den heer O. A. Brouwer te Dockum *f* 73.60; door den heer L. J. Visser te Buitenpost *f* 25; door den heer Jan van Zanten te Zeist uit Doorn *f* 3.50 uit Bunnik *f* 23.50, uit Zeist *f* 124, samen *f* 151; door den heer G. Verrips te Culemborg *f* 19; door den heer C. Brouwer uit Ouderkerk a/d. IJ. *f* 70.50, uit Capelle a/d. IJ. *f* 31, uit Krimpen a/d. Lek *f* 6, uit Krimpen a/d. IJ. *f* 1, samen *f* 108.50; door den heer B. C. Hamer te Zutphen *f* 163; door den heer M. Noordijke uit Goes *f* 44, uit Colijnsplaat *f* 20, uit Kats *f* 5, uit Ierseke *f* 5, uit Kapelle *f* 5.50, uit Kattendijke *f* 1, uit Kloetinge *f* 2, uit Krabbendijke *f* 0.50, uit Wemeldinge *f* 8, uit Wolfaartsdijk *f* 1, samen *f* 92; door den heer J. G. Verdonk te Drimmelen *f* 2.50; door den heer R. Barneveld te Vreeswijk *f* 80.50; door den heer H. Gay te Werkendam *f* 22; door het Locaal-Comité te Amsterdm (4e storting) *f* 115; door den heer J. W. Koning te Leiderdorp (2e storting) *f* 24; door Dr. A. J. W. Monnik te Vorden *f* 88.50; **aan collecten**: van de Ned. Geref. kerk te Leerdam *f* 8.50; van idem te Harlingen *f* 57; van idem te Leiderdorp *f* 44.15½; van idem te Dockum *f* 26.81; van idem te St. Jacobi-Parochie *f* 18.15; van idem te Berg-Ambacht *f* 13.22½; van idem te Poortvliet *f* 5.35; gecollecteerd in eene lezing van den heer Hoogenbirk te Haarlem *f* 18.61; collecte bij den bidstond te Amsterdam *f* 114.34; **aan schenkingen**: door den heer Mr. L. W. C. Keuchenius, van X. IJ. Z. *f* 50; door den heer B. C. Hamer te Zutphen, van G. H. W. *f* 1; door den heer Jan van Zanten te Zeist, van J. v. V. *f* 2.50; van twee dienstmeisjes te Doorn *f* 3.60, samen *f* 6.10; door den heer A. O. Brouwer te Dockum *f* 1.04; door den heer C. Brouwer te Ouderkerk a/d IJ., uit Krimpen a/d Lek, van B. *f* 2, van d. J. 1, samen *f* 3; door den heer Berendsen te Brummen, van B. W. *f* 1, van E. te B. *f* 1, van mej. Wed. D. *f* 1, van G. B. *f* 0.75, van J. v. d. K. *f* 1, van G. W. B. *f* 1, van G. J. T. *f* 1, van E. K. *f* 1, samen *f* 7.75.

Voor de Medische faculteit:

Door den heer Marsink te Doorn *f* 20.80; van Dr W. H. N. te D. *f* 2.50.

Voor het Studiefonds:

Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen: door Jb. van O. van de halve Stuiversver. te Amsterdam *f* 63.05; van N. N te V. *f* 40; van den heer M. N. te C. *f* 1; door den heer J. de J. te H. gevonden in de collecte *f* 5.

Voor de Bibliotheek:

Van den heer J. E. Kortlang JEz. »Sengelmann's handboek over Idiotisme."

S. J. SEEFAT, *penningmeester.*

Hilversum.

Orgelhandel.
P. VAN LEEUWEN & ZOON,
Warmoesstraat 73, Amsterdam.
RUIME KEUZE in prijzen van *f* 65, *f* 85, *f* 100 etc.

Dames katoenen Costumes van af *f* 2.50, wollen van af *f* 4, Dames katoenen Huisjaponnen *f* 1.25, wollen *f* 1.75, Dienstboden-Japonnen 80 Cent, in één dag, Rouwgoed in 4 uur, en alle soorten ondergoed worden netjes afgewerkt, Beerenstraat 11, Amst.

DE GEREFORMEERDE KERK

Red. **Dr. Ph. J. HOEDEMAKER**; Medew.: Prof. H. G. KLEYN, Ds. J. W. FELIX, J. NIERSTRASZ, P. J. ERINGA, J. G. VERHOEFF, H. MALCOMESIUS en anderen.

Prijs per jaargang slechts *f* 2.50.

De referaten op de jongste Classic. vergad. te Amsterdam gehouden over »het Heilsleger" en »Art. 36 der Ned. Geloofsbel." worden in de e. v. nommers van „de Ger. Kerk" opgenomen.

☞ *Zij, die nu inteekenen betalen drie kwartalen, van 1 Jan.—1 Oct. 1892 en ontvangen de tot 1 Jan. e.k. verschijnende Nos. GRATIS.*

Het Leerstellig, Kerkrechterlijk en Staatkundig beginsel der Herv. Kerk.

DRIE REFERATEN voorgedragen door Ds. H. MALCOMESIUS, Dr. Ph J. HOEDEMAKER en Ds. J. P. ERINGA, **op de jaarvergadering der Conf. Vereen. gehouden te Utrecht 3 en 4 Juni 1891.**

Prijs 30 ct. 25 ex. 25 ct. 50 ex. 20 ct. 100 ex. ter verspreiding 10 ct.

Tegen toezending van 30 cents aan postzegels wordt deze brochure direct franco toegezonden.

SNEEK, **J. CAMPEN**, Uitgever.

Van Neerland's Litteratuur
Het voortreffelijkste.

Mooier Geschenk dan één of meer **fraai gebonden Werken van Mevr. BOSBOOM-TOUSSAINT**, is moeielijk denkbaar.

Graaf Pepoli, de roman van een rijk Edelman, in Prachtband *f* **2.50.**
Het Huis Lauernesse, in Prachtb. *f* **2.50.**
Diana enz., in Prachtband *f* **2.50.**
Media Noche, in Prachtband *f* **2.50.**
De Delftsche Wonderdokter, in 2 Prachtbanden *f* **5.—**
De Alkmaarsche Wees, in Prachtb. *f* **2.50.**
De Graaf van Leycester in Nederland, in 2 Prachtb. *f* 5.—.
De Vrouwen uit het Leycestersche Tijdvak in 2 Prachtb. *f* **5.—.**
Gideon Florensz, episode uit het laatste tijdperk van Leycester's bestuur in Nederland, in 2 Prachtbanden *f* **5.—.**
De Hertog van Alba in Nederland, in Prachtband *f* **2.50.**
Het laatste bedrijf van een stormachtig leven, in Prachtband *f* **2.50.**
Frits Millioen en zijne vrienden in Prachtband *f* **2.50.**
De verrassing van Hoey, in Prachtb. *f* **2.50.**
Langs een omweg, in Prachtband *f* **2.50.**
Een Leidsch student in 1593, in Pr.b. *f* **2.50.**
Majoor Frans, in Prachtb. *f* **2.50.**

't Zijn de allernieuwste uitgaven, Prachtige druk. Best papier, Keurig gebonden, **Pronkjuweelen in elke Bibliotheek of op elken Boekenhanger.**

Verkrijgbaar bij D. BOLLE, Bazaar van Goedkoope Boeken, te **Rotterdam. Franco** na ontvangst van postwissel, waarop de verlangde **Prachtwerken** te vermelden.

E voto Dordraceno.

De ondergeteekende, abonnent op **De Heraut**, verlangt te ontvangen door tusschenkomst van

1) .... **Ex. E VOTO DORDRACENO**, door **Dr. A. KUYPER**, tegen *f* 12.— het Ex., op de voorwaarden vermeld in No. .... van **De Heraut**.

.... den 189

1) Invullen: één, of twee.

GEDRUKT TER KON. NED. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESSTRAAT 106, AMSTERDAM.